

ENOTNOST

DELAVSKO - KMEČKI LIST

Delavci, kmetje in vsi zatirani narodi, združite se!

Vsi proletarci in proletarke, na plan! Zberite se okrog Delavsko-Kmečkega Republikanskega Bloka, ki edini vodi borbo proti Koroščevemu režimu, režimu nezakonitosti in nasilja!
Proti sistemu Glavnjače!
Proti zakonu o zaščiti države!

Vsak obrat, vsaka vas imej dopisnika za „ENOTNOST“.

Koroščev režim — režim nezakonitosti in nasilja.

Tajni »blejski pakt«, ki ga je sklenil pred poljubnim letom Korošec s člani Vukičevića z vlada-jemci »temnih sil«, je ujedini SLS režimu hegemonije srbske buržoazije tako kot se mu je bila prej udinjala Pribičević-Zerjavova SDS.

V tistem trenutku, ko je SLS kot najmočnejša slovenska stranka stopila na to pot izdajstva in verolomstva, smo predvidevali, da nastopa nova era trpljenja za delovno ljudstvo Slovenije.

Prvi dar so bile batine žandarjev, ki so padale v Bohinju po gorenjskih delavcih in kmetih. Nato je slo preko terorja ob lanskih volitvah (razpustitve shodov, popisovanje naročnikov »Enotnosti«, preko prepovedi prvomajskih manifestacij, preko belgrajske Glavnjače do zadnjega protikomunističnega pogroma.

V tem pogromu se je Koroščev režim razgalil popolnoma!

V vsej nagoti se sedaj kaže pred delovnim ljudstvom Slovenije sramotno izdajstvo SLS, storjeno z blejskim paktom. Ves petdeset besedni boj proti centralizmu za avtonomijo Slovenije — je imel edini namen: prevarati slovenskega kmeto-ljudstvo. Vse krivičije proti teroru PPZ režima nad delavstvom — je imel edini namen: prevarati slovensko delavstvo.

Vsakdo, kdor ima oči in svojo glavo, mora to danes uvideti.

Poročajo nam iz poednih industrijskih krajev, kako so zmanjvali za glavami ob zadnjih preiskavah delavci, ki so zdaj leta sledili SLS. Saj morajo — za vraga — polagoma uvideti, kako jih je nesramno prevaralo kapitalistično vodstvo SLS!

Ko je Korošec postal ministrski predsednik, je objavil, da hoče njegova vlada spoštovati zakon. Centralizem naj se oстане, objavo avtonomije je pozril, objavo demokracije je zatajil, na objavljen pravice kmetov in delavcev je pljunil, samo eno objavo je dal, da bo njegova vlada vlada zakona. Nova objava — novo izdajstvo!

Koroščev režim je v svojem protikomunističnem pogromu z nogami in rokama pogazil zakone! In to ne v Makedoniji, kjer je že menda 10 let kumdat — zakon, temveč v pokrajini »najbolj urejene uprave«, v Sloveniji.

Danes navajamo dvoje kričevnih primerov, kako Koroščev režim uvaja policijsko samovoljo in jo postavlja nad zakon.

- 1.) Čl. 11. vidovdanske ustave pravi: »Ponoči smejo policijski organi vstopati v privatno stanovanje samo ob nujni potrebi in pa takrat, kadar so iz stanovanja poklicani na pomoč.«
Iz spodaj objavljenega poročila o ponočnih manevarih trboveljske žandarmerije je razvidno, da so v Trbovljah in v Hrastniku policijski organi izvršili 14 preiskav med 11. in polnočjo uro ponoči.
Na pomoč (niti proti komunistu niti za komunisti) niso bili klicani. Tudi o nujni potrebi ni govora, saj ni bilo nobenega kaznivkega dogodka, nobenega protimilitarističnega ali revolucionarnega upora!
- 2.) Čl. 17. ustave pravi: »Nekršljiva je tajnost pism, telegrafskih in telefonskih poročil, razen ob kazenski preiskavi, mobilizaciji in vojni.« Vsi oni, ki prekršijo tajnost pism, telegrafskih in telefonskih poročil, se kaznujejo po zakonu.
Kot je znano, še ni niti mobilizacije niti vojne. V uradni »Enotnosti« so izvršili preiskavo in aretirali uradnika s. Wankmullerja. Nato si je ljubljanska policija kratkoma proti zakonu prilastila pravico, da pleti vsi korespondenco (pisma, dopisnice in časopise), ki prihajajo na uradništvo ali upravnništvo »Enotnosti«. Po veljavnem kazensko-pravnem redu (§ 146) ima v slučaju kazenske preiskave samo preiskovalni sodnik pravico zapleniti in obdolženca naslovljena pisma in druge pošiljke, in le državni pravdnik lahko zahteva, da jih pošta zadržati. Ljubljanska policija si je samovoljno prilastila pravico in je odredila na pošti ne samo zadržanje korespondence, temveč jo je tudi plenila. Niti državni pravdnik niti preiskovalni sodnik nista izdala takega naloga.
- 3.) Čl. 17. ustave pravi: »Nekršljiva je tajnost pism, telegrafskih in telefonskih poročil, razen ob kazenski preiskavi, mobilizaciji in vojni.« Vsi oni, ki prekršijo tajnost pism, telegrafskih in telefonskih poročil, se kaznujejo po zakonu.
Kot je znano, še ni niti mobilizacije niti vojne. V uradni »Enotnosti« so izvršili preiskavo in aretirali uradnika s. Wankmullerja. Nato si je ljubljanska policija kratkoma proti zakonu prilastila pravico, da pleti vsi korespondenco (pisma, dopisnice in časopise), ki prihajajo na uradništvo ali upravnništvo »Enotnosti«. Po veljavnem kazensko-pravnem redu (§ 146) ima v slučaju kazenske preiskave samo preiskovalni sodnik pravico zapleniti in obdolženca naslovljena pisma in druge pošiljke, in le državni pravdnik lahko zahteva, da jih pošta zadržati. Ljubljanska policija si je samovoljno prilastila pravico in je odredila na pošti ne samo zadržanje korespondence, temveč jo je tudi plenila. Niti državni pravdnik niti preiskovalni sodnik nista izdala takega naloga.

Kako postopa Koroščev režim?

JESENICE.

Plenili so po stanovanjih žandarji slike žrtve 1. junija, slike s. Vutiča.

Poleg tega so zaplenili tudi državno nevarno brošuro o komercializaciji, ki jo je spisal s. Gustinčič.

Tak plen je torej dobil g. Korošec s svojo pojačano žandarmerijo v Trbovljah.

HRASTNIK.

V noči 4. in 5. septembra t. l. je dobila trboveljska žandarmerijska postaja nujno povelje od velikega župana ljubljanskega, in sicer: Izvršiti hišne preiskave pri vseh komunistično osumljenih delavcih in delavkah.

Mi se takim stvarim prav za prav nič ne čudimo, saj preiskave — te se danes česče in skorajda vedno vršijo, ali metoda, s katero se hoče gospod Korošec proslaviti pri takim postopanju, ta, ta pač zaslužek nekaj besed.

Potem ko so dobile orožniške postaje ojačanja in ko je nastopala noč — po tri do štiri patulje, broječe po osem ali še več orožnikov — nastopajo v imenu zakona po hišah. In preiskujejo, iščejo. In glejte, včasih popreje tega ni bilo, danes, ko je Korošec na vladi, se je pričelo z ravno istim načinom preganjanja kakor za časa ruskega carizma. Zakaj carska Rusija je bila v tem pogledu neprekosljiva in njena tajna policijska policija z imenom »Ohranka« je bila ona policijska institucija, ki je uničila nešteto ruskih zavednih proletarcev. Tudi pri nas — eto, se je pričelo na podoben način. Ponoči, celo noč je žandarmerija vršila preiskave, dasiravno nikdo ne ve, čemu to nočno kaljenje, dasiravno nikdo, celice, in še kaj, vse to se ni hotelo žandarjem, da odkrijejo in izsledijo — nu, hotelo žandarjem, da odkrijejo preiskav je bil ta, da so našli v prostorih »Svobode I in II« dvoje starih nemških knjig in nekako sabljo, služečo pri dramatičnih igrarh. In pri s. Kozariju so zaplenili knjigo, ki se dobi v vseh jugoslovenskih knjigarnah in še to ne morda kakšne politične vsebine, temveč čisto ne-

Orjuna — razkrinkana kot tolpa razbojnikov!

IZ BOJANI, DA NE BI BIVŠI ORJUNAŠ PERIĆ IZDAL ZLOČINOV, KI JIH IMA ORJUNAŠ NA VESTI, SO GA KRANJČEVI OŽJI BANDITI USTRELILI. — KDO JE UMORIL FAKINA? — ORJUNAŠI — VLOMILCI, BANDITI, MORILCI, ROPARJI. — 7 ORJUNAŠEV ARETIRANIH. — ZAHTEVAMO STROGO PREISKAVO!

Pred par dnevi je bil skozi okno ustreljen bivši Orjunaš Egidij Perić v Ljubljani. Sigurno je že, da je bil umor organiziran in sicer s strani Orjuna. Aretirali so že 7 Orjunašev, med njimi čelnik inž. Marko Krajnc in Andrej Verbič, uradnik Orjuna. Kako je prišlo do tega?

Po razpustitvi Orjuna, je ta delovala tamno dalje pod vodstvom inž. Krajnc, ki je imel organizirano nekaj ožjih zaupnih ljudi. Med temi so bili zlasti: Verbič, Perić, Kucac, prof. Prosenec, dr. Cepuder. Ker jim je primanjkovalo denarja, so pričeli ropati, ubijati, kraditi, organizirati atentate na Orient-express etc. To jim je tudi uspelo. Izvršili so vlom v Prestranku na Primorskem, kjer so iz carinske blagaine uropali 180.000 lir. Bilo je tu udeleženo 6 orjunašev, dva so na begu ustrelili, 2 sta bila primoraca, dva pa (Samsa in Solar) so prijeli jugosl. oblasti. Ta dva pa sta že oddala vse denar tročlanski komisiji, ki naj dela z denarjem po »uvidevnosti«. (Pred sodiščem sta bila seveda oproščena!) Na račun tega denarja so si nabavili avtomobile, Krajnc pa je imel prav moderno motorno kolo. Eden izmed te trojice, Drejce Verbič, je na ta račun živel v Berlinu. Enako so zasnovali atentat na ministra Ninčiča, kar pa so zamudili, ker jih je zmotilo pivo. Potem so hoteli napasti Orient-express in ga oropati. Določili so 12 orjunašev, med njimi Egidija Periča. Ta pa se je ustrelil in ni maral iti. Krajnc, der Räuberhauptmann, se je sprl z njim in Perić je izstopil iz organizacije. Krajnc in njegovi so ga zasovražili, a ker je Perić vedel za vse te zločine, so se ga hoteli znebiti. In pred dnevi je bil ustreljen skozi okno njegove stanovanja.

Egidij Perić pa je zapustil beležnico, kjer so opisana vsa ta zlodejstva, in ki se zdaj nahaja v rokah policije. Točno so opisana tam vsa ta razbojništva, vlom, umori, hantiranje z nakradnim denarjem. Nas to ne zanima tako, mi smo že zdavnaj gotovili, da Orjuna ni drugega kot razbojniška banda, ki ima svoj izvir v laišizmu, laišizmu pa je tekla zibelka med kalabreskimi roparji. Gre nam pa za slučaj našega sodruga Fakina. O tem zločinu so v tej beležnici enako ohranjene beležke, opis celega dogodka. Na podlagi tega se je zločin nad Fakinom izvršil tako-le:

Pri spopadu v Trbovljah so zajeli nekaj talcev, med njimi Fakina iz Zagorja. Krajnc je dejal, da ga treba takoj ubiti. Drugi so dejali, da bi ga naj prepeljali v Ljubljano in tam v neki kleti obdoli in justificirali. Orjunaš-čelnik Zajc je pri Krajinu protestiral, da bi Fakina ubili. Krajnc pa ga je napadel: »Boš tih, smrkav poba!« In dva člana Orjuna sta odpeljala Fakina v kamnolom in ga ustrelila. Ta dva naj bi bila po Faricu neki Tischler in Kolar, prvi iz Ljubljane, drugi iz Rakkeca, ki sta pa zdaj že oba umrla. Prvega so ubili italijanski stražniki pri nekem ropu v Istri.

Tako Perić, Vendar mi v to dvomimo, zakaj izgleda, da je Perić nalašč obdolžil ta dva, ki sta že mrtva in bi s tem Fakinova zaveda bila na

„Kraj“ Ahmed Zogu.

25. avgusta je bil Ahmed Zogu, predsednik republike Albanije, izklican za kralja te s petrolejem obdarjena deželice.

Za to navidezno smešno opero pa se skriva čisto nič smešno aktivnost italijanskega imperiazizma. Ahmed Zogu, kupljen agent Mussolinija, ima biti albanski kralj, da garantira trajno gospodstvo fašistične Italije nad Albanijo, da daje temu gospodstvu gotovo »legitimitost« (zakonitost). Upor proti predsedniku Albanije Ahmed Zogu, bi pomenil notranjepolitično zavedo albanske države; upor proti kralju Ahmed Zogu pa pomeni zločin proti »principu legitimnosti«, ki ga lahko vse »legitimne« sile Evrope — v prvi vrsti Italija — smatrajo za upor proti njihovim načelom vladanja. Ta misel je nedvomno doprinesla k porodu operetne ideje napraviti iz Albanije kraljevino in postaviti Ahmed Zoga za kralja.

Kdo je Ahmed Zogu? Fant šteje sicer šele 34 let, ima pa zelo burno preteklost za seboj. Ni bil vedno agent Mussolinija; del časa je vodil posle za beogradskega vladu, ki se ni zanimala nič manj za Albanijo nego Mussolini, čeprav z manjšim uspehom.

1924 je nacionalni upor Fana Nolinja vrgel te-danjega predsednika Albanije Ahmed Zoga, ki je pobegnil s svojo bando v Beograd. Tam je užíval odkrito podporo jugoslovske vlade. Z njeno pomočjo in z denarjem Anglo-Perzijske petrolejske družbe, je zbral na jugoslovskih tleh več tisoč mož broječo kontrarevolucionarno armado; predvsem so to bili Vrangolci, ki jim jugoslovska vlada še danes nudi gostoljubnost. S to armado je zopet zasedel Albanijo, kjer se je dal zopet »izvoliti« za predsednika. Jugoslaviji se je izkazal na ta način hvaležnega, da je pristal na neznamenno korekturo jugoslovsko-albanske meje. Največji dobček cele akcije gre pa Anglo-Perzijski družbi, ki je dobila petrolejski monopol za celo Albanijo, čeprav je bilo mnogo ugodnejših ponudb drugih petrolejskih družb.

Jugoslavija ni mogla biti dolgo vesela svojega albanskega uspeha. Mussolini si je znal (z denarjem) zagotoviti Zogiuve prijateljstvo. Jugoslovska vlada, ki se sama nahaja stalno v posojilnih težkočah, ni mogla držati koraka, ker za Albanijo velikanski upravni in vojaški aparat (ki edini drži Zoguja pokonci) požira velikanske vsote denarja, ki jih Mussolini, v interesu svoje balkanske politike, rad žrtvuje. Italija je Ahmedu Zogu dovolila posojilo 50 milijonov zlatih frankov. Kaj ta vsota pomeni, razumemo šele, če pomislimo, da znašajo letni izdatki Albanije 23 milijonov, dohodki pa le 15 milijonov zlatih frankov.

Denar je nesel italijanskemu imperialismu dobre obresti: 22. novembra 1927 so sklenili italijansko-albanski vojni pakt, ki pomeni proti Jugoslaviji naperjeno postavitev Albanije pod italijanski protektorat. Albanija je sedaj domena Anglo-Perzijske družbe, na drugi strani pa tudi italijanskega imperialismizma, ki rabi to deželo kot najvažnejše postojanko za obkoljevanje Jugoslavije, t. j. za osvoboditev celega Jadrana in hegemonije na Balkanu.

To pozicijo si hoče Mussolini zagotoviti s tem, da postavlja Ahmeda Zoga za kralja. Zogu ima v Albaniji za sabo le velesposetnike, plačano armado

Orjuna — razkrinkana kot tolpa razbojnikov!

IZ BOJANI, DA NE BI BIVŠI ORJUNAŠ PERIĆ IZDAL ZLOČINOV, KI JIH IMA ORJUNAŠ NA VESTI, SO GA KRANJČEVI OŽJI BANDITI USTRELILI. — KDO JE UMORIL FAKINA? — ORJUNAŠI — VLOMILCI, BANDITI, MORILCI, ROPARJI. — 7 ORJUNAŠEV ARETIRANIH. — ZAHTEVAMO STROGO PREISKAVO!

Pred par dnevi je bil skozi okno ustreljen bivši Orjunaš Egidij Perić v Ljubljani. Sigurno je že, da je bil umor organiziran in sicer s strani Orjuna. Aretirali so že 7 Orjunašev, med njimi čelnik inž. Marko Krajnc in Andrej Verbič, uradnik Orjuna. Kako je prišlo do tega?

Po razpustitvi Orjuna, je ta delovala tamno dalje pod vodstvom inž. Krajnc, ki je imel organizirano nekaj ožjih zaupnih ljudi. Med temi so bili zlasti: Verbič, Perić, Kucac, prof. Prosenec, dr. Cepuder. Ker jim je primanjkovalo denarja, so pričeli ropati, ubijati, kraditi, organizirati atentate na Orient-express etc. To jim je tudi uspelo. Izvršili so vlom v Prestranku na Primorskem, kjer so iz carinske blagaine uropali 180.000 lir. Bilo je tu udeleženo 6 orjunašev, dva so na begu ustrelili, 2 sta bila primoraca, dva pa (Samsa in Solar) so prijeli jugosl. oblasti. Ta dva pa sta že oddala vse denar tročlanski komisiji, ki naj dela z denarjem po »uvidevnosti«. (Pred sodiščem sta bila seveda oproščena!) Na račun tega denarja so si nabavili avtomobile, Krajnc pa je imel prav moderno motorno kolo. Eden izmed te trojice, Drejce Verbič, je na ta račun živel v Berlinu. Enako so zasnovali atentat na ministra Ninčiča, kar pa so zamudili, ker jih je zmotilo pivo. Potem so hoteli napasti Orient-express in ga oropati. Določili so 12 orjunašev, med njimi Egidija Periča. Ta pa se je ustrelil in ni maral iti. Krajnc, der Räuberhauptmann, se je sprl z njim in Perić je izstopil iz organizacije. Krajnc in njegovi so ga zasovražili, a ker je Perić vedel za vse te zločine, so se ga hoteli znebiti. In pred dnevi je bil ustreljen skozi okno njegove stanovanja.

Egidij Perić pa je zapustil beležnico, kjer so opisana vsa ta zlodejstva, in ki se zdaj nahaja v rokah policije. Točno so opisana tam vsa ta razbojništva, vlom, umori, hantiranje z nakradnim denarjem. Nas to ne zanima tako, mi smo že zdavnaj gotovili, da Orjuna ni drugega kot razbojniška banda, ki ima svoj izvir v laišizmu, laišizmu pa je tekla zibelka med kalabreskimi roparji. Gre nam pa za slučaj našega sodruga Fakina. O tem zločinu so v tej beležnici enako ohranjene beležke, opis celega dogodka. Na podlagi tega se je zločin nad Fakinom izvršil tako-le:

Pri spopadu v Trbovljah so zajeli nekaj talcev, med njimi Fakina iz Zagorja. Krajnc je dejal, da ga treba takoj ubiti. Drugi so dejali, da bi ga naj prepeljali v Ljubljano in tam v neki kleti obdoli in justificirali. Orjunaš-čelnik Zajc je pri Krajinu protestiral, da bi Fakina ubili. Krajnc pa ga je napadel: »Boš tih, smrkav poba!« In dva člana Orjuna sta odpeljala Fakina v kamnolom in ga ustrelila. Ta dva naj bi bila po Faricu neki Tischler in Kolar, prvi iz Ljubljane, drugi iz Rakkeca, ki sta pa zdaj že oba umrla. Prvega so ubili italijanski stražniki pri nekem ropu v Istri.

Tako Perić, Vendar mi v to dvomimo, zakaj izgleda, da je Perić nalašč obdolžil ta dva, ki sta že mrtva in bi s tem Fakinova zaveda bila na

in upravni aparat. Strašno izžeto ljudstvo Albanije mrzi Zoga iz dna duše, kar se bo prej ali slej izražalo v upor proti njegovi diktaturi.

V Albaniji se ponavlja znana igra. Saj se še spominjamo vpustavitve princa Wieda za albanskega vladarja po nemškem cesarju Viljemu. Ta pustolovščina se je končala s tem, da je albanski narod Wieda izgnal. Tudi je ta pustolovščina precej doprinesla k postrvitvi mednarodnega položaja v Evropi pred svetovno vojno. Sedaj nam ponavlja Mussolini isto igro, ki lahko doživi isti konec kakor prva. **Vojna nevarnost na Balkanu je dobila novo in nevarno hrano.**

Proletariat vsež dežel mora z največjo pozornostjo zasledovati dogodke na Balkanu, ki lahko povzročajo novo imperialistično klanje in mora izmučenim delovnim masam na Balkanu, ki strašno trpijo v boju proti židovskim kristolovcem belega terorja, nuditi tudi dejansko pomoč.

KAJ SO NAPRAVILI BOLJŠEVIKI NA JASNI POLJANI, bivšem velesposvetu Tolstega?

Sam »Slovenec« št. 196 od dne 29. avgusta 1928 piše:

»Ista Jasna Poljana, ki je bila za Tolstega živa podoba neurejenega sveta, je danes kraj samih dobrodelnih ustanov in vodi jih sama hči Leva Nikolajeviča Tolstega.«

Kaj bodo rekli »Slovenčevi« bravci, če bodo brali take stvari o brezbožnih boljsevkih? In brali jih bodo vedno več, KAJTI RESNICA PRIHAJA VEDNO BOLJ NA DAN.

Kaj bo, če se bodo vprašali: Zakaj pa SLS na škočjskih in cerkvenih velesposvetih tudi kaj takega ne napravijo?

Kaj šele bo, če se bodo vprašali: Zakaj pa vodja SLS, ki je v Jugoslaviji vlada, govori o povečanju Glavnjače, namesto o upostavljanju takih dobrodelnih ustanov, kot so jih v Jasni Poljani ustvarili brezbožni boljsevki?

Težki časi se bližajo ne samo za SLS, temveč za vso kapitalistično družbo. Boljševiki imajo predobro propagando; oni ne propagirajo samo z besedami, ampak tudi z dejanji.

Demokrati so kar naenkrat pozabili, da so sami povrgli Orjunaše. Naenkrat ne marajo vedeti zanje. V »Jutru« pišejo o njih, kot bi jih sploh ne poznali. In orjunaški znaki so kar zginiti, sram jih je. Ko bo vs halo pri kraju, bodo spet nakatili znake. Vemo, da so po revirjih še ljudje, trgovci in pazniki, ki še nosijo znake. Vedite, sodrugi, da so to zavestniki roparjev in tatov! Da so to sokrivci smrti naših žrtve!

Zagorski sodrugi se zavedate, kdo vam je župan? In veste, kaj je vaše delo? Proti demokratski, orjunaški vladi na občini! Delu čast in oblast!

180.000 lir so oropali Orjunaši na Prestranku. S tem so si nabavili avtomobile in poslali Verbič in Berlin. »Za naroda« na znan, sami med seboj pa »za denar«! Zdej vemo, da je s. Vutič vlado imel prav, ko je orjunaško pesem prekrilj tako-le:

Orjunaši, svi pljačkaši,
svoju zemljo kaj.
Oni vole pune kase,
da jih sprazne samo zase.

Orjunaši, vsi tatovi, odirajo domovino. Obratjajo polne kase, da jih spraznjijo sami zase!

Amsterdamska internacionala proti notnim strokovnim organizacijam.

Angleške in nemške delavske strokovne organizacije so imele te dni svoje kongrese. Angleške strokovne organizacije so imele svoj 60. strokovni kongres v Swanseau. Zveza nemških strokovnih organizacij pa v Hamburgu. Po nalogo amsterdamske strokovne internationale sta imela oba kongresa tudi nalogo, da zavzameta stališče proti opoziciji, t. j. proti sistemu delu organiziranega delavstva, ki hoče, da se med amsterdamsko internacionalo in Rdečo Strokovno Internacionalo stori enotna fronta in enotna internacionala. Tako proletarsko opozicijo imenujejo socialisti razdirajočo in delavce, ki se s tako opozicijo strinjajo, imenujejo komunistične razgrajace.

Nimamo še na razpolago sklepov angleške in nemške strokovne kongresa. Vendar moramo ugotoviti že danes, da je v amsterdamski internacionali splošna tendenca, izobčiti iz strokovnih organizacij vse elemente, ki ne odobravajo amsterdamske taktike, ki je doprinesla delavskemu gibanju že vse polno razočaranja in neuspehov. In medtem ko ta internacionala odklanja enotno fronto proletariata in se skuša osvoboditi pritiska najzavrednejših proletarskih borecev, sede njeni zastopniki za eno in isto zeleno mizo skupaj z zastopniki kapitalizma in podpisujejo s kapitalisti po kapitalisti izdelane mednarodne konvencije glede delavstva, katerih konvencij se itak nobena država ne drži.

Naši domači socialisti, ki že davno »čistijo« svoje strokovne organizacije od nevarnih dekliščnih elementov, so se kajpak razveselili dejstva, da se bo tako »čiščenje« začelo tudi na Angleskem in v Nemčiji. Obenem bodo očitali dekalistom razbijaštvo, ako si bodo delavci ustanovili svoje samostojne, res voproletarske organizacije, kjer se nobenega delavca ne bo vprašalo za strankarsko prepričanje. Tako torej socialisti vseh narodnost najprej izobčijo delavce iz svojih organizacij. Tako prsišijo izobčene delavce, da si začno ustanovljati svoje organizacije, potem pa očitajo tem delavcem razbijaštvo.

Proletariat se seveda vsega tega ne bo vstrašil. Se ne straši belega terorja nobene kapitalistično-kerikalne reakcije, se ne bo plašil niti socialističnih groženj. Ideja enotne proletarske fronte je voditelj narodnih in krščansko-socialnih delavskih organizacij. Bodo prisiljeni že se z nio baviti tudi socialisti. Morda celo prav kmalu!

STAVKA STEKLARJEV.

Dvanajst tednov že vztrajajo v borbi sodrugi steklarji za večji košček kruha. Firma »Abela« hoče na vsak način izstradati steklarje ter jih prisiliti h kapitulaciji. Steklarji pa so trdno odločeni, da vztrajajo v borbi do zmage kljub vsemu. Naša dolžnost pa je, da podpiramo moralno in materialno sodruge borce, da bo zmaga tem sigurnejša.

Amsterdamska internacionala proti notnim strokovnim organizacijam.

Angleške in nemške delavske strokovne organizacije so imele te dni svoje kongrese. Angleške strokovne organizacije so imele svoj 60. strokovni kongres v Swanseau. Zveza nemških strokovnih organizacij pa v Hamburgu. Po nalogo amsterdamske strokovne internationale sta imela oba kongresa tudi nalogo, da zavzameta stališče proti opoziciji, t. j. proti sistemu delu organiziranega delavstva, ki hoče, da se med amsterdamsko internacionalo in Rdečo Strokovno Internacionalo stori enotna fronta in enotna internacionala. Tako proletarsko opozicijo imenujejo socialisti razdirajočo in delavce, ki se s tako opozicijo strinjajo, imenujejo komunistične razgrajace.

Nimamo še na razpolago sklepov angleške in nemške strokovne kongresa. Vendar moramo ugotoviti že danes, da je v amsterdamski internacionali splošna tendenca, izobčiti iz strokovnih organizacij vse elemente, ki ne odobravajo amsterdamske taktike, ki je doprinesla delavskemu gibanju že vse polno razočaranja in neuspehov. In medtem ko ta internacionala odklanja enotno fronto proletariata in se skuša osvoboditi pritiska najzavrednejših proletarskih borecev, sede njeni zastopniki za eno in isto zeleno mizo skupaj z zastopniki kapitalizma in podpisujejo s kapitalisti po kapitalisti izdelane mednarodne konvencije glede delavstva, katerih konvencij se itak nobena država ne drži.

Naši domači socialisti, ki že davno »čistijo« svoje strokovne organizacije od nevarnih dekliščnih elementov, so se kajpak razveselili dejstva, da se bo tako »čiščenje« začelo tudi na Angleskem in v Nemčiji. Obenem bodo očitali dekalistom razbijaštvo, ako si bodo delavci ustanovili svoje samostojne, res voproletarske organizacije, kjer se nobenega delavca ne bo vprašalo za strankarsko prepričanje. Tako torej socialisti vseh narodnost najprej izobčijo delavce iz svojih organizacij. Tako prsišijo izobčene delavce, da si začno ustanovljati svoje organizacije, potem pa očitajo tem delavcem razbijaštvo.

Proletariat se seveda vsega tega ne bo vstrašil. Se ne straši belega terorja nobene kapitalistično-kerikalne reakcije, se ne bo plašil niti socialističnih groženj. Ideja enotne proletarske fronte je voditelj narodnih in krščansko-socialnih delavskih organizacij. Bodo prisiljeni že se z nio baviti tudi socialisti. Morda celo prav kmalu!

STAVKA STEKLARJEV.

Dvanajst tednov že vztrajajo v borbi sodrugi steklarji za večji košček kruha. Firma »Abela« hoče na vsak način izstradati steklarje ter jih prisiliti h kapitulaciji. Steklarji pa so trdno odločeni, da vztrajajo v borbi do zmage kljub vsemu. Naša dolžnost pa je, da podpiramo moralno in materialno sodruge borce, da bo zmaga tem sigurnejša.

Mednarodni politični položaj po podpisu Kelloggovega pakta.

Kellogov pakt, ki dopušta vse takovane obrambe vojne, ki brez vsakega dopuščila vojaške policijske akcije proti Nikaragui, Tripolisu, Siriji, Maroku in Kitajski, ta pakt, ki ne kaže nobenega sledu razorožitvenosti, je bil v Parizu podpisan slavnostno kot protivoinjni pakt. Po Briandovem (franc. zun. min.) uradnem govoru je pakt le egoistična, od ene strani zahotela vojna.

Torej: prosta roka za imperialistične velesile v vseh »daljnih« delih sveta, prosta roka za to, kar za sebe smatrajo kot obrambo vojno, Ampak brezpogojno poltlačanje vseh malih kallicev miru v Evropi, Aziji ali Afriki. Tem je namenjena prepoved vojne; njih se postavlja še trdnjeje, pod diktat velikih volkov. Velikim se ne izplača biti takorekno slučajno in iznenadeno zamotani v kako vojno radi teh malih trabantov. Svečano določene državne meje teh malih »sil« so velikim egalne, pa naj izgledajo kakorkoli! Nova delitev sveta se giblje sedaj na popolnoma novih podlagah gospodarstva in politike.

Boj za petrolej, gumo, volno, premog, železo, baker je v polnem razvoju. Borba gre preko države in celine. Že je ameriška vesela na odločilnih poljih državnega gospodarstva zlomila prevladajoči položaj Anglije. Pri petroleju in gumiji ostanjejo dolarski kraji zmagovalci. Neomejeno vladajo nad produktjo bakra. Anglijo so skoraj preganili iz južnoameriškega premogovnega trga. Borba za volno je na celi črti v teku.

Ampak še ne razpolaga nova vladajoča cesarska Zdržena država Severne Amerike z velikanskimi vojnimi silami, ki bi bile potrebne za obrambo vseh nešteti pridobitve v gospodarskem boju. Tam preko rabijo še nekaj časa, da prilagodijo v hitrem tempu vojaško oboroževanje visokemu gospodarskemu in finančnemu položaju. — Medtem mora biti mir!

Da bi se dalo ameriškemu svetovnemu kapitalizmu časa za prebavo ogromnega plena, zato je bilo potrebno Wilsonovo mirovno govorenje leta 1918/1919. Za izgraditev in zasiguranje prevladajočega položaja ameriškega velekapitala so bile potrebne Washingtonske konferenke o omejitvi morskega oboroževanja, zato tudi razorožitveni predlog ameriškega predsednika Coolidgeja in zato sedaj zopet protivoinjni pakt gospoda Kelloga, ki je spadal še 1916. leta med najbesnejše vojne hujšakce. Njega ni motilo v Parizu pri podpisu, da še danes donijo ameriški topovi v Nikaragui, da so zasedle ameriške trupe en velik del Kolumbije in da stojijo še vedno ameriške trupe v kitajskih pristaniščih, pripravljene za novo obstreljevanje Nankinga, Kantona in Sanghaja.

Samo na drugih frontah naj bo — za enkrat — mir. V nevarni coni okrog Evrope naj bo mir, da se ne bi moglo imperialistične sile, posebno one angleških konkurentov na novo razviti. Z novim paktom se vmešavajo Zdržene države v evropske razmere, hočejo prevzeti vlogo žandarma. Poleg tega se z novim paktom tesneje strne obroč imperialističnih držav okoli Sovjetske Unije.

Nične ni razumel Kelloggovega pakta tako hitro kakor Stresemann (nemški zun. min.), ki je mislil, da bi mogel roko v roki z velikim žardarmom izogniti se večnim batinam zapadnih sil. Njegovemu navdušenemu pritrjevanju Kelloggovega pakta je sledilo njegovo potovanje v Pariz, prvo potovanje nemškega ministra v »neprijateljsko« glavno mesto v zadnjih 10 letih. Ampak brez gorvanc o zmagovalcih ali premagancih, in ne, da bi se dotaknil praktičnih vprašanj bemske politike, temveč le, da se spusti v naračje velikemu ameriškem žardarmu. Postati zaveznik kapitalistične Amerike, to je novo prizadevanje kapitalistične Nemčije in njenih ministrov.

Delavec, ki je policajso-socialist.

V soboto po shodu pred Mešnim domom. Delavec se zbirajo v gručo in debatirajo. Ali je prav, da komunisti socializem tako-le razbijejo shod? Ali je prav, da socialisti na svojih shodih in povsod prosto in brezdolno govorijo o komunistih, a jim s svojim besedo-lomstvom in s pomočjo policije zmerom onemogočajo besedo? — Polcija razganja delavce, pa se zmerom spet zberejo in debatirajo. Socialistični voditelji se menijo, da bi šli v kavarno Union.

Na voglu stoji delavec. Usnar. Socialist. Malo razburjen. Mimo pride njegov tovariš, aktiven dekalist. Polcija seminita.

»Tea-le breffrajte, to je lud komunist,« je zavpil desničarski usnar in s prstom pokazal na našega sodruha!

Ta mi je samo pljunil v obraz. Da bi zapisal ime mladega proletarca, ki gre tako-le polfeljo klicati proti svojim razrednim tovaršem? Ime za enkrat ni važno, važno je samo to: intimne zveze socialističnih vodij z buržoazijo in s policijo so znane, skoraj sama po sebi umevna stvar — kako se je trup

Bratko Kreft: Tolstoj.

1828—1928.

V tem trenutku, ko slavi Sovjetska Rusija 100-letnico rojstva Levja Nikolajeviča Tolstojta, se spominjamo vse strašne gonje, ki jo je uganjalo kapitalistično čuščarstvo, ki so pozivalo vse svet za v boj zoper sovjetje, ki so uničevali in rušili kulturo, vse obeli dobrih in napredkih. Spominjamo se, kako so tudi pred dvajset leti še pisali pri nas, da so v Rusiji zaplenili vse Tolstojeve spise, da sezigajo dela velikih ruskih pisateljev. ... In danes je padlo vse to v prah, v ničevost. Laž ima kratke noge in kapitalistična laž se prav posebno. Zakaj danes morajo meščanski časopisi beležiti, da je sovjetska vlada dala ogromni kredit za popolno novo izdajo vseh Tolstojevih spisov, da pripravila proslavo, pri kateri bodo sodelovali veliki pisatelji iz vsega sveta. Vstrajnost in delo proletariata sta najboljša maščevalca kapitalističnih intrig.

Toda kljub vsemu temu si mora biti ob tej priložnosti vsak marksist na jasnem, zakaj slavi sovjetska Rusija Tolstojta, ki še daleko ni bil marksist ali kaj podobnega. Že Lenin je dejal pred leti, ko so se delali načrti za razširjenje kulture, bibliotek, spomenikov itd., da je edini proletariati dedič vseh velikih moč. Proletariat bo vse tisto dobro, ki je res dobro in ki je zgodovinski napredek, preko diktature proletariata peljal naprej, oskrbel bo, da bodo tudi kulturne dobrine obaj last. Če pa danes pomislimo, da zasluž delavca kaj za svoj vsakdanji kruh, da ga vklepaajo v deseturni in še večji delovni čas, kako in kdaj naj bere knjige, kako in kdaj naj se bavi s kulturo, če pa mu niti ne privoščijo stanovanj, kjer bi se lahko po dokončanem delu prav spočil in osnažil. Toda kljub temu proletariati skrbni in moč skrbeti za svojo dolgo hrano. Sovjetska Rusija gre tudi pri tem delu naprej in to ponovno dokazuje ob stoletnici Tolstojta.

Kdo je bil Tolstoj, to ve danes vsakdo, ne ve pa še vsak, kaj je bil, kaj pomeni za zgodovinski razvoj Rusije kot ostalega sveta. Ni bil samo pisatelj, bil je tudi filozof, propovednik (za ruske meščanske razmere) nove vere. Kot pisatelj velikih romanov iz ruske družbe, ki jo je naravnost fanatično razkoževal, si je postavil v zgodovinski mogočno mesto. Caristična Rusija 19. stoletja, ki je pošiljala tisoče in tisoče ljudi v kategorije in kaze-

In vekekaptalistična Amerika bi že rabila takega trabantja v Evropi. Nemčija, ki je postala precej mehka po izgubljeni vojni, proposti monarhije, sramotnemu miru, reparacijskih obveznosti, cenarni krizi in Dawesovemu načrtu, je vključ temu zopet precej okrepjena, da bi se jo moglo za porabi kot resnega konkurenta za hrotom angleške velesile. V tej situaciji pozdravlja Kellog, zmagovalce, Stresemann, svojega evropskega pomočnika.

Ampak še ni Anglija izgubljena! Še razpolaga ta imperialistična velesila prvega reda z velikanskimi rezervami, Chamberlain (angl. zun. min.) je odklonil srečanje s Kellogom. Posrečilo se mu je odstraniti najvažnejše dele iz prvotnega načrta pakta. Najprej si je Anglija preskrbela garancije za potrebno prostost v gibanju, potem je poslala k podpisu okrnjenega pakta v Pariz človeka iz druge garniture svojega zunanega ministrstva.

Anglija je postavila Ameriki v njeni vmešavalni politiki v evropske razmere že prvo oviro. Sklenitvijo anglo-francoske pogodbe o pomorski floti, ki se je vršila 2 dni pred prihodom Kelloga v Evropo, se je manifestiralo dejstvo, da bi se vse višje majhne difference med Francijo in Anglijo odločno zastopajale v slučaju kekega ameriškega vmešavanja v evropske razmere. Antanta se zopet oživila. Sedaj z glavno fronto proti Zdrženim državam, novim neprijateljem starih kapitalističnih sil v Evropi. S tem pa Antanta ni še izgubila svojega starega duha iz leta 1914. Tudi sedaj je naprejena kakor takrat proti oživljenju nemške velesile v srednji Evropi.

Nobeden ni to tako hitro razumel kakor Stresemann. Zato je šel vkljub Briandu v Pariz, samo radi Kelloga. Zato ni šel v Zenevo, kjer bi bil srečal brez Kelloga Brianda, ki je sedaj manj pripravljen kakor kadarkoli iti mu na roko. Ampak vseeno ne kaže še prelomiti z vladajočimi silami Zvezne narodov: Francija in Anglija. Nebo je visoko in Amerika je daleč, a v Nemčiji se še vedno nahajajo francoski in angleški vojaki. In glavni upnik za nemške reparacije je še Francija.

Zato je treba na drugem mestu po Kellogu v Parizu še Zvezi narodov v Zenevi nuditi najpogornejši poklon. Gospodu Stresemannu bi bila tako hitra dvojnja igra vendar malo mučna. On se počuti bolnega. Zadostna nezadostnost Hermann Müllerja (nemški min. pred.) zadostuje popolnoma za to drugo vlogo. On ne bo staval novi zvezi svetovnih sil v Zenevi nobenega kritičnega vprašanja. Tudi je Hermann Müller, socialdemokrat, še večji sovražnik Sovjetske Rusije kot Stresemann. In to se dopade angleškim vojnim hujšakcem.

Njemu bodo podvalili odgovor, če bo treba staviti na dnevni red Litvinovo (zast. rus. zun. kom.) odprto vprašanje, kako stoji s pogajanjem razorožitvene komisije. Socialdemokratski kancler okopne križarke nemške republike je primeren mož za umetnostno obrambo nove anglo-srancoske pogodbe o pomorskem oboroževanju proti vsem resnim ruskim predlogom za razorožitve. To je linija, na kateri se zopet vrši po ameriškemok hlajenju delno omejevanje klime med francosko-angleškimi in nemškimi kapitalističnimi toki.

V novem imperialističnem procesu pregrupa-cije, ki se vrši z bližanjem Anglije in Francije na eni strani in Nemčije in Amerike na drugi strani, je zaenkrat edina poražena nemška zunanja politika pod Stresemannom in Müllerjem, ki ne more vključ levi orientaciji trgati dolgo zaželjenega svab hitrega izpraznjenja Porenja in točne določitve reparacijske vsote in ki se zato potrduje, da bi se izkazali uslužni svojim evropskim upnikom z novo gonjo proti Sovjetski Rusiji.

socialpolicijska že razili, da se celo med socialističnimi delavci najdejo, ki so pripravljene, roko v roki s policijo biti se proti komunistom. Cloveku je, da bi obupal. Nisem mislil, da politična vzgoja SSSJ dosega tako globoko uspehe. Tistega delavca pa bi rad vprašal samo, kako je to: biti policajso-socialist? Ali to kar samo od sebe duši dobro delo ali je treba kaj plače? X.

DELAVSKA TELOVADNA ENOTA »SVOBODA« SISKIJA

pridevi v nedeljo, dne 16. septembra 1928
javni telovadni nastop
združen s prvotno delavsko telovadno tekmo na telovadišču »Sokol« v Tivoli. Spored: Ob 6. uri budnica po mestu in Šiški. Ob 7. uri telovadna tekma: a) člani lahke atletike; b) člani na orodju; c) članice proste vaje. Ob 10. uri sprejem gostov na glavnem kolodvoru, nato pohod po mestu. Ob 15. uri javni telovadni nastop in razglasitev izida dopoldanske tekme. — Po telovadnem spredu sledi velika zabavna prireditev s plesom; šaljiva pošta, srečolov z lepimi in dragimi dobroti. Sodelujejo godbeno društvo »Zarja«.

mate, pa je morala doživeti, da se je eden izmed največjih njenih pisateljev 19. stoletja z vse ostrino obrnil proti njej. Iz mladega grofa, oficirja Tolstojta, je preko slavnega pisatelja v osemdesetih letih preteklega stoletja postal zanikovalce vsega napredka, vse kulture, vsega sodobnega. Clovek iz aristokracije, ki se je v njej popolnoma izživel, ki je ob ostrem in odkritosrtnem gledanju življenja spoznal, da je »zasebna lastnina korenika vsega hudega in zlega« in »da je nevarnost, da se spopadejo oni, ki nimajo ničesar, z onimi, ki imajo vse in »brezoblije«, se je zatekel k evangeljemu, odkril Krista in začel propagirati novo krščanstvo. Ne pravoslavno, ne katoliško, ampak samo čisto, na podlagi neokrnjenega, nepokvarjenega Kristovega nauka zgrajeno krščanstvo. Tako se je skušal rešiti Tolstoj iz sodobnosti v davno preteklost. Misli je, da bo z novo vero lahko odrešil ves svet, da bo s Kristovo ljubeznijo prepeljal množice, ki se bodo po negovem nauku: Ne protivi se zlu z zlim! odrešile. Iz sodobnosti je bežal v preteklost, iz resničnosti v religijo, kateri se je udajal kot Kitajec opiju. Toda kolo časa ne gre nazaj, ampak naprej. Religija je res samo opij za ljudstvo, je nekaj, kar ni, kar samo uspaiva misel in resničnost. Zato tudi Tolstoj ni prišel daleč. Res je, da je nastopil proti državi, proti carju, proti cerkvi, da je bil največji antimilitarist in antiimperialist — toda manjko mu je enega: akcije in zveze z množico.

Ruska mladina tiste generacije je vneto prebirala njegove spise, navduševala se je za nj, ko je brala, kako obsoja patriotični imperializem, nasilje režima itd. Toda razočarala se je ob revoluciji leta 1905 enkrat za vselej. Tolstoj je veliko napravil kot destruktivist, kot clovek, ki je pomagal razkrajati caristični režim — toda do revolucionarnega uničenja njegovega se ni mogel povzpeti.

Dobro je označil nemški pisatelj Zweig v svoji študiji o Tolstoju oba pisatelja ruskega 19. stoletja — Dostojevski in Tolstojta, ko pravi: »Dostojevski, prareakcionar in branilec samodržstva, pridigač vojno in teror, besen v opoju prekipevalajoče sile, ilakap carja, ki ga je vrgel v ječo, oboževalec imperialističnega, svet osvajočega odrešenika. In njemu nasproti pa Tolstoj, ravno tako fanatični rasnohvalec vsega, kar je Dostojevski slavil, ravno tako mistično anarhičen (uporen) kot oni mistično suženjski. Carja je imenoval morlica, cer-

NAPAD »BRIVSKE ZADRUGE« NA 9 URNI DELAVNIK.

Ko je izdal veliki župan ljubljanske oblasti znano naredbu o odpiranju in zapiranju obratov, smo dobili brivski in Irizerski delavci (ke) z njo 9 urni delavnik. Jasno je, da to ni bilo v glavo gos-podim mojstrom okrog zadruge, zlasti njenemu nacelniku Dorčecu. Preje še je lahko svobodno izkoristilo pomočnike in vajence, delalo se je izevno 10, 11 in celo 12 ur, sedaj pa kar naenkrat priemo na 9 urni delavnik. Ne da ne gre in ne gre, so tar-nali gg. mojstri. Saj vendar se nismo v doljševski državi, da bi trpeli radeči teror v svojih »dvo-ranah«. Kako vendar pridemo do tega, da bi delal pomočnik samo 9 ur na dan, in opouine bi imel kar cele 2 uri in pol prosto. Temu se mora nare-diti konec. Mi mojstri smo davkoplačevalci, mi vzdržujemo državo! Ne damo si komandirati, kdaj bomo opirali in zapirali obrate. Kadar jih mi ho-čemo! Tako bo, pa nič drugače. Kdor pa ni s tem zadovoljen, pa naj gre. Če pa ne bomo dosegli, da se naredba ukine, vam bomo znižali plače, da boste »svojevoločno« pristali na 10 urni delavnik. Vodstvo pomočniške organizacije pa bo zadruga spravila ob službo in zmaga bo naša.

Tako je mislije gg. mojstrov in njihovoga »energičnega« nacelnika g. Dorčeca. To nam je tudi sam priznal ob priliki poskusnih pogajanj, da bi nas pridobil za podaljšanje delavnega časa, kar se mu pa na njegovo žalost ni posrečilo.

Ker se jim pa ta odkriti napad ni posrečil, je zadruga spremnila svojo taktiko in začela prikrito nadaljevati svojo akcijo. Na ta način se je poslu-ževala najrazličnejših sredstev. Izdala je neki »de-lavni red«, ga razposlala vsem mojstrom s poz-i-vom, da dobijo »prostopoljni« pristaneč »posamez-nih« pomočnikov in pomočnic manj.

Seveda so gospodarji takoj zahtevali, da se pomočniki in pomočnice podpisajo nanj, kar pa jim je večina odbila. Dobili so jedva okrog 6 podpisov, od preko 60 zaposlenih pomočnikov in pomočnic v Ljubljani. Razume se, da je to spravilo g. Dor-čeca v nervozno ter se je v privatnem pogovoru s s. Beukom radi tega izrazil: da mu je končno všečno, če mi v Ljubljani ta »delavni red« podpi-šemo ali ne, saj lahko dobijo podpise z dežele. Se-daj skušajo pojedini gospodarji s terorjem prisili-ti osobe, da pristane na njihov »del. red«. Pri-hodnji bom imenoma navedel vse mojstre, ki iz-siljujejo podpise. Poskrbeli smo tudi, da je bil danes obveščen potom naše deputacije veliki župan o nameni gospede okrog »brivske zadruge«. Ne bo vam šlo tako lahko izpod rok.

Sedaj si pa malo ogledimo ta »moderni« delavni red. Tisti clovek, ki ga je sestavljal, je menda 60 let spak v katakombah ali pa je preživel ta čas med kačkai. Vsaj tako si mora misliti vsak clovek z zdravimi možgani, ko prečita ta neumni red. Toraj za 9 urno delo na dan bi dobili po njihovem »redu« tedensko 171 do 230 Din. Personal se razdeli v III. kategorijo po »zmožnosti«, ki ti jo pripozna mojster. Preveč vas poznamo, kako bi nas znali vi razdeljevati po razredih. Potem zahtevate, da je osebe čisto običeno ter da imamo svoje orodje vedno v redu. Za 171 Din tedensko naj se mi hrani-mo, čisto oblačimo, poleg tega pa naj še orodje najfinejših firm kupujemo za uporabo. Ali se prav nič ne sramujete? — Tako vsotico vi zalumpate na en večer, od oseba pa zahtevate, da se s tem cel teden preživlja, oblači itd. Sramujte se!

Končno stavljam na vas g. Dorčec osebno par javnih vprašanj. Ali se še kaj spominjate onih časov, ko ste bili vi tajnik organizacije brivskih pomočnikov? Se li še kaj spominjate, kako ste bili vi v onih časih preganjeni in bojkotirani od mojstrov, da vas ni hotel nobeden sprejeti v službo? Se mar še spominjate, kako ste takrat na sestankih pozivljali pomočnike, naj se odločno bore proti terorju gospodarjev? — In danes, gos-pod Dorčec, po par letih tega, delate vi isto, proti čemu ste se takrat borili z duha in telesom. Kje je doslednost? Kajpada, takrat ste branili svoje interese in danes zopet svoje. Ideal je pa postran-ska stvar. Sedaj vodite vi proti pomočnikom, zlasti pa proti meni kot njihovemu tajniku isti boj in gonjo, kakor so jo takrat vodili proti vam mojstri. Hvala vam za vašo »sodružnost«.

Matiija Gorenc

tajnik društva briv.-vlasuji, delavcev v Ljubljani.

Brivski delavci, pozor!

Ker se je v zadnjem času zaostrija borba med našo organizacijo in »Zadrugo brivskih mojstrov«, pozivljamo vse sorodne organizacije in posamezne sodruge, da ne potujejo v Ljubljano v svrhu uposil-jev, ker bi s tem samo škodovali našemu po-krstu.
Prosimo vse sodružne časopise, da to notico natisnejo.
Odbor.

Zbirajte za tiskovni sklad!

veznik „Svobode“.
TOLSTOJEVE PROSLAVE POD ZAŠČITO BAJONETOV.

Podružnice »Svobode« v Kočevju, Zalogu pri Ljubljanici itd. poročajo, da so imeli Tolstojeve proslave ob številni asistenci žandarjskih bajonetov. Od vseh podružnic »Svobode« prihajajo na centralo poročila, da so ozračniki delali listovne prisrskave in plenili pred nekaj leti izhajajočim lepilovni list »Svobode« — »Kres«. Nacelnik žandarmerijske postaje na Javorniku pri Jese-nicah je hotel uveljaviti svoj ogled med industrijskim delavstvom na ta način, da je krakonalno prepovedal delovanje javniške »Svobode« za 14 dni. Moč je šele sedaj prišel na Javornik, pa se je menda mislil na ta način postaviti. Na intervencijo pri velikem županstvu je centrala »Svobode« dobila odgovor, da velikemu županstvu ta stvar prav nič ni znana, in da takih odlokov sploh ne sme izdajati nacelnik žandarmerijske postaje, temveč je srezko poglavarstvo v sporazumu z velikim županstvom. Srezko poglavarstvo pa seveda tudi pod Ko-roščevovo vlado ne more izdati takega ukaza, ker »Svo-boda« deluje v smislu zakonito potrjenih pravil. Vse »Svobodaš« pozivamo, da naj se ne dajo begati po takih šikanah žandarmerije in da si dobro zapomijo, da jih žandarmerija preganja pod Koroščevim režimom se bolj kakor pod bivšo orjunaško Pribičevičevno vlado.

KAJ PLENILJO ŽANDARJI PO DEŽELI? V KRANJSKI GORI

se pri s. Arihu zaplenili žandarji več izvodov »Enotnosti«, tri letake Ujed. Saveza Železničarjev in en Deniknov rubelj.

V ZASIPU PRI BLEDU

so pri s. Pavliču zaplenili 31 števkil »Enotnosti« in maj-ske spise iz l. 1925 in 1928.

V KNJIZNICI »SVOBODE«

v Zalogu so zaplenili Abdutusa (Prepelha) nacional-socijalistični brošuro »Problemi malega naroda« in lista pisatelja pred vojno izdano knjigo »Socialni pro-blemi«.

To je Koroščev režim, to je njegova zakonita vlada. To je uprava v Sloveniji pod klerikalnimi velikimi žu-pnani, to je — naša svoboda.

Na Vrhniki pri opekarnarju Jelovsku je imela Or-juna velika skladovnica orožja in municije, ki je sedaj prišla na dan. »Slovenec« pravi, da so orjunaški orožje dobivali od nemško-avstrijskih fašistov (Heimwehr). Po-trebna bi bila natančna preiskava: Odkod orožje?

Občinske volitve v Mostah.

v nedeljo 9. septembra so bile razpisane vo-litve v občinski svet v Mostah, ki se vršajo dne 18. novembra t. l. Voljni meniki so na vpogled je 5 uni, to se pravi 14. t. l. Popravit se imajo vsrjo teoni to dni po razpisu, t. l. do 24. t. m. Vsak zavezen sodrug naj sarbi za to, da pride v voljni menik. Opozarjamo moramo vse sodruge, da vladajo v tem oziru v Mostah čudne razmere in da se lahko prepet, da je nekdo prepričan, da je zapisan v volnem imeniku, bo pa na dan volitve zamen sel na voisce. Stevno sodrugov, ki imajo voljno pravico, ki pa niso navedeni v volnem imeniku, je precej veliko.

Nasa občina je izrazito proletarska. Zato je tudi doživela nasilno sodrugov, da posegajo inea-tivno in odlično v voljni boj. Preprečiti je treba vsako kompromisno listo in paziti je treba na lizi-proletarce, ki bodo hodili s komunističnimi in so-cialističnimi parolami med volilce kot klerikalni ali pa demokratski agenci. Demokrati se ze sedaj po-unojajo delavcem za skupni nastop.

Sodrug! V naših vrstah je dovolj zavednih in zmognih sodrugov, ki bodo imeli silo, zastopati v občinskem svetu proletarski občinski program. Strn-e se v eno vrsto, stopite enotno v boj za delav-sko zmago, proti bivsim Orjunašem in proti sedaj-šim agentom srbske buržoazije. Na našem pro-gramu naj bodo jasno začrtana načela zavednega proletariata!

»DELAVSKA POLITIKA« IN KOMUNISTIČNI KONGRES.

»Delavska politika« je izvedla, Bog vedi kje in kako, da se je Moskvi zaključil komunistični kongres, ki je trajal sedem tednov. O kongresu ne ve povedati nihče. To bodo socialdemokratske guševne lenobe izvedle šele pozneje. Nekaj pa »delavska politika« vendarle ve. In, čuda vseh čud, ve natanko ravno to, o čemer se ni sklepal in kar ni bilo nikjer objavljeno. »Del. pol.« pravi namreč: »Eno pa je sedaj gotovo, namreč, da so skienili posevili veliko več denarja in propa-gande za rušenje delavskih razrednih organizacij, kakor kažejo razne akcije.« (Podčrtali mi.) Tako vidite. Druga se na kongresu v Moskvi ni nič zgodilo. Le to so sklenili, kako bodo razbili, re-cimo, slovenske razredne organizacije. Sedem ted-nov so v Moskvi sedeli pri zeleni mizi in delih denar. Toliko milijard za Angleže, toliko za Fran-coze, za Nemce, toliko in toliko milijonov za Hr-vate, toliko za Slovence itd. Socialpatriotični špec je potom radija to poslušal in silne so se mu cedile. Kako leno bi bilo, ako bi ves ta denar dobili socia-listi, Marksikak strokovni tajnik bi lahko imel tudi po dve ljubici in ne bi mu bilo treba dobivati javne moralne klofote, kakor n. pr. Vinko Vrankar, ki je v »Jutru« objavil, da ne bo plačeval dolgov svoje žene, pa mu je žena v »Jutru« odgovorila, da kdor ima denar za prilježnice, lahko tudi plačuje hrano ženi in otroku.

Mi od duševnih lenob ne zahtevamo, da bi sle-dile razpravam in sklepom komunističnega kong-resa. Ampak je čudno, da socialistično glasilo raz-širja vest o denarju, ki bo prihajal iz Moskve, rav-no v trenutku, ko je Koroščev spravlil v kelo vse polno ljudi, ki so osumljeni komunizma in ko poli-cijskiki krogi razširjajo vest, da so pri preiskavali v stanovanjih znanih komunistov našli velike vsote denarja. (Pri nekem sodrugu so žandarji zaplenili en — Djeniknov rubelj!)

Je to čudno in je značilno. Ako bi iz Rusije zares prihajal denar in samo denar, pa če bi prihajal v težkih milijardah, ne bi bilo treba socialistom se bati za svoje »svetlinice« in se manj bi se bilo treba bati kapitalistični družbi za svoj obstoj. Kakorkoli je denar mogoč, nuna take moči. Pa socialistični špec, kadar sliši o denarju, se mu vsesa napno, silne v ustih in namah si želi biti samo malha, ki bo denar sprejemala. Naj pride od koderkoli!

»DELAVSKA« — BANKA.

V petek zvečer se bo zbrala Strokovna komisija, odnosno njeni tajniki: Kristan, Vrankar, Stanjko, Vuč in Blaž Koroščev v novo kupljeni Kristanovi hiši na Miklošičevi cesti. Sejo je sklical bivši socialistični mi-nister in sedalni banir Anton Kristan. Dnevni red: Kake visoko obrestovate denar onih delavcev, ki bodo vložili v »delavsko« (Kristanovo) banko. Pred meseci je objavil »Konsument« gori navedene kot odbor-niki Kristanove banke; tedaj so se nekateri gosposde, zlasti Vuč, jezili, češ, da jih ni delavstvo izvolilo v ta bančni odbor in da mora vsled tega »Konsument« to imenovanje preklicati. Kakor je razvidno, imajo ti delavski tajniki na Strokovni komisiji precej globoko kožo in bodo vztra-jali nadalje v svojem bančnem položaju, ne da bi delav-čev prihranjeni denar še nadalje. Da, da, banirki bili ni vsakdanja reč ...

Vestnik „Svobode“.

Podružnice »Svobode« v Kočevju, Zalogu pri Ljubljanici itd. poročajo, da so imeli Tolstojeve proslave ob številni asistenci žandarjskih bajonetov. Od vseh podružnic »Svobode« prihajajo na centralo poročila, da so ozračniki delali listovne prisrskave in plenili pred nekaj leti izhajajočim lepilovni list »Svobode« — »Kres«. Nacelnik žandarmerijske postaje na Javorniku pri Jese-nicah je hotel uveljaviti svoj ogled med industrijskim delavstvom na ta način, da je krakonalno prepovedal delovanje javniške »Svobode« za 14 dni. Moč je šele sedaj prišel na Javornik, pa se je menda mislil na ta način postaviti. Na intervencijo pri velikem županstvu je centrala »Svobode« dobila odgovor, da velikemu županstvu ta stvar prav nič ni znana, in da takih odlokov sploh ne sme izdajati nacelnik žandarmerijske postaje, temveč je srezko poglavarstvo v sporazumu z velikim županstvom. Srezko poglavarstvo pa seveda tudi pod Ko-roščevovo vlado ne more izdati takega ukaza, ker »Svo-boda« deluje v smislu zakonito potrjenih pravil. Vse »Svobodaš« pozivamo, da naj se ne dajo begati po takih šikanah žandarmerije in da si dobro zapomijo, da jih žandarmerija preganja pod Koroščevim režimom se bolj kakor pod bivšo orjunaško Pribičevičevno vlado.

KAJ PLENILJO ŽANDARJI PO DEŽELI? V KRANJSKI GORI

so pri s. Arihu zaplenili žandarji več izvodov »Enotnosti«, tri letake Ujed. Saveza Železničarjev in en Deniknov rubelj.

V ZASIPU PRI BLEDU

so pri s. Pavliču zaplenili 31 števkil »Enotnosti« in maj-ske spise iz l. 1925 in 1928.

V KNJIZNICI »SVOBODE«

v Zalogu so zaplenili Abdutusa (Prepelha) nacional-socijalistični brošuro »Problemi malega naroda« in lista pisatelja pred vojno izdano knjigo »Socialni pro-blemi«.

To je Koroščev režim, to je njegova zakonita vlada. To je uprava v Sloveniji pod klerikalnimi velikimi žu-pnani, to je — naša svoboda.

Na Vrhniki pri opekarnarju Jelovsku je imela Or-juna velika skladovnica orožja in municije, ki je sedaj prišla na dan. »Slovenec« pravi, da so orjunaški orožje dobivali od nemško-avstrijskih fašistov (Heimwehr). Po-trebna bi bila natančna preiskava: Odkod orožje?

Nedeljski kongres Narodne strokove zveze se je med drugim izrekel tudi za enotno fronto proletariata. Mi ne vemo, kako si vodje NSZ enotno fronto proletariata zamišljajo in tudi ne vemo, kaj naj bi imeli v tej enotni proletarski fronti opraviti gosposde poslanci Zer-jav, Kramer, župan Puč in drugi, ki prav gotovo ne spadajo v proletarske vrste. Tudi bi bilo težko izvedeti, ali gosposde voditelji NSZ vedo, kaj pomeni beseda nacionalizem in zakaj naj bi moralo delavstvo biti nacionalistično. Na vse te reči se danes ne bomo ozirali. Ali pada je beseda. Beseda o enotni fronti proletariata in za to besedo je treba zagrabiti. Nadejamo se, da si gosposde ne mislijo kakšno fronto v Delavski Zbornici, ki že obstoji in da ne mislijo na kakšno kompromis-rstvo. Enotna fronta se mora zgraditi od spodaj in sli-tekmo med proletariatom. Naj gosposde povedo š v svojih listih, kako si tako fronto predstavljajo.

Preiskavo proti aretiranim orjunašem bomo paz-ljivo zasledovali in objavili bomo še natančnejše podatke o spisih Vr. VIII. 516—1. 1924, po katerih bi morala Kranj in Verbič kot sokrivca umor s. Fakiha leta 1924 pred pravo. SLS je že dolgo na vladi, a ni hotela teh spisov spraviti na dan in zna biti, da jih tudi sedaj ne bo, čeprav je sedaj odkrito zločinstvo orjunašizma.

»Slovenec« z dne 12. sept. že piše: »Kajti res je, da za Kranjec stoji neka mogočna osebnost, ki ščiti to družbo.« Gosposde z imenom na dan! Česa se bojite? Ali clovek, ki ščiti zločinsko družbo, ni tudi sam zločinec, ali vsaj skrivnice njenih zločinov? Uboga SLS, ki ima ministrskega predsednika in notranjega ministra, pa se boji tiste mogočne osebnosti!

LENIN O TOLSTEM.